

Diversitas Sicut

aliqua, quae videtur vtiliter proponenda Capitula Cuius Ordinis Praedicatorum, proinde celebrantur in hoc anno 1748, occasione obitus Domini P. P. Hieronimo Rissoli Magistri Generalis eiusdem Ordinis, denuntiavit

Cum Guadericentium Provincialis fuit in eodem anno, in quo contingat motus vel ambitio Magistri Ordinis, vel celebratum Capitulum Generale, quod sit Provincialium, non ita frequenter accidat: et in hac Provincia Hispania, et foris in alijs, semel tantum, post constituto nem Julij II de temporalitate officiorum, accepta in hac Provincia anno 1553 iuxta Breve Leo Leonis X. in sexi acti Cap. Prae Corduba illo anno celebrati, et in toto Ordine in Cap. Generali Mantuae 1554, per quam expresse dicitur illi duo casus, et praevenerit, quod tunc Provincialibus prosequatur usque ad Capitulum Generale completum, ne in illo desint suffragia legitima Provincialium, semel inquam, scilicet anno 1557 in hac Provincia, accidit, primus casus, absolute in loco quadriennio Provincialibus in vacante Magisterio Ordinis: relictus autem, an secundus casus accidit, vel saltem, quod obviata fuerit in illo praefata Julij II. constitutio, vtile videtur, quod hi casus denuntiatur, cum declaratio ne facta a Clemente IX. anno 1679 pro primo casu, quae propter identitatem status sui videtur extendenda ad secundum: ne de hoc possit auferre dubium cum diversitate opinionum: et maxime cum ex Breve Pauli V. dati anno 1557 et acceptati anno 1559. Capitula Provincialia pro electione Provincialis debeant celebrari in hac Provincia in Provincia Domini qui extantibus, ut fere fit in omnibus alijs Provincijs. Quod si Capitulum Generale celebratur extra Hispaniam, ab illa Provincia non suppetat tempus, ut Provincialibus sabato antecedente electio confirmationem accipiat, immo nec ita arripat ad Capitulum Generale. Relegetur ad Capitulum Generale, an similis processus procedat; si motus et ambitio Magistri Ordinis accidat post festum I. Michaelis, in quo casu supra constit. Ordinis d. 2. cap. 2. Cap. Generale deferatur usque ad festum Pentecostes egypti anni. Nam ratio assignata a Julio II. defuit: cum suppetat tempus arripendi ita Electo Provinciali et confirmato in Cap. Regulari celebrato in Provincia Domini qui extantibus, et iam confirmato. Idem si ex praedicta Summi Pontificis in alium annum differatur, aut ex alio sensu factum.

§ II. Circa legitimam Diffinitorem et electionem Cap. Gen. electionis Magistri Ordinis.

videtur vtiliter declarandum: An ordinatio l. pro bono Regimine Cap. Gen. 1725 deroget praecedentibus declarationibus Capitulum Cuius, et maxime declarationi 16 pro Capitulo Generali, quod sit Diffinitorum, et 17 pro illo quod sit Provincialium, et 18 ut ita futuri temporibus non sit locus diversis opinionibus in hac Provincia, aut alijs.

Tunc si quidem aliqui qui diffinito scripto probare conati sunt, quod illas vel abrogaverint, vel expulserint, et maxime ita ut ad praesens non possent deum in sensu, quom prima specie videntur praesertim: et maxime illa XVI, de qua primum scriptum contravenit, cum Capitulum Generale propterea celebrandum sit primum Diffinitorum. Sed adhuc hi in distinctione et opposita sententias occurrunt. Nam alij considerari aliquibus septibus Bardianorum constitutorum, conservant, quod cum a Capitulo Provinciali intermedio celebrato Senaensis anno 1746, usque ad nostram obitus Magistri Ordinis intermedium duo festo Pentecostes, electo Diffinitore et Electore in illo Capitulo, ceiderunt prout a iure praefatum munus exercendum, ac prout non potuit in illo solitari, ex eo q congregatio Lavatorum Primum in Provincia in quibus non admittuntur Magistrum vel Magister Provincia simul adinanti per vota servata deliberans quod non celebrata Cap. Provinciale pro nova electione Diffinitoris et Electoris, iuxta illam declarationem XVI.

Alij autem ex eadem ordinatione intulerunt, quod electi Diffinitor et elector in illo Capitulo intermediario, additi ex parte illi clausula: prout supra est, et tunc Capitulum Generale sit Provincialium, sive Diffinitorum, prout in illi praevenerit addi, adeo firmiter sui acquisite, ut Provincia non sit integrum praedire ad celebrationem Capituli pro nova electione Diffinitoris et electoris. Praedicta enim R. Dom. Provinciali oblato, petiverunt ut a convocanda congregatione Magistrorum Provincia, iuxta praefatam declarationem XVI, abtineret, donec sententiam diffinitivam super huiusmodi deliberatione ferret, adhibita etiam praesertione nullitatis eorum, quae aliter ferunt.

Sed alij iudicaverunt praefatas declarationes in omni sua v. servatae, nec per illam ordinationem

nam
pro
si
et
Curia
primum
casum
videtur
vtiliter
declarandum
an
similis
processus
procedat
si
motus
et
ambitio
Magistri
Ordinis
accidat
post
festum
I. Michaelis
in
quo
casu
supra
constit.
Ordinis
d. 2. cap. 2. Cap. Generale
deferatur
usque
ad
festum
Pentecostes
egypti
anni
Nam
ratio
assignata
a
Julio
II. defuit
cum
suppetat
tempus
arripendi
ita
Electo
Provinciali
et
confirmato
in
Cap. Regulari
celebrato
in
Provincia
Domini
qui
extantibus
et
iam
confirmato
Idem
si
ex
praedicta
Summi
Pontificis
in
alium
annum
differatur
aut
ex
alio
sensu
factum

vllationis fuisse abrogatas: formam proutate agendorum in presenti casu pro legi
Diffringere, et electore proutate Capituli Generalis. Cum autem sit Capitulum Diffringentium
nomen iuxta ordinem, prescriptum in Constitutionibus d. 2. cap. 8 § 1, ut duo cap. Gen. sint Diffringentium
textum autem Praenuntium, non amittit, ex eo quod etiam Praenuntiales illi mittunt, ut eligant
Proutum iuxta Cap. IV eisdem det, et simul cum Diffringentibus definiant iuxta prescriptum
§ 10: ut tanquam testem potius supponatur, quam decidatur. illo cap. 4. § 3: et cap. 8 § 10.
dam esse formam prescriptam in illa declarata tione XVI cap. Gen. 1699: In qua; Ad unum
(duobus) secunda declarationis Cap. Rome 1629, qua declaratur textus, et Gloria lit. b: et
explicationem declarationis quattuor cap. Valentini 1647, et declarationis secunda Cap.
1677, declarando statuimus, quod in omni Cap. Provinciali, vel intermedio in quo vivit
Provincialium eligantur Diffringentes, tempore eligatur Diffringens Cap. Gen. in anno Diffringentium
etiam auctoritate Socii a R. P. Provinciali, vel Vicario Provinciali, et Diffringentibus Cap.
ita tamen (subditur) ut iuxta declarationem Cap. Gen. Rome 1677, et textum prescriptum
finit, si contingeret, futuram esse electionem. Magistri Ordinis in prima Cap. Gen. tunc
petat tempus, potest congregari Provincia ad novam electionem Diffringentium et Electorum
non tamen pro arbitrio Patris Provincialis, sed de consilio maioris partis Civitatum Patris
vel Magistrorum Provincia simul adunatorum, et per vota secreta.

6 Tunc itaque hinc declaratione nemo negare potest R. P. Provincialem debuisse vocare
Magistrum Provincia ad conventum et diem determinatum in presenti casu, cum a notitia
R. P. P. P. in convocatoria ad sabbatum ex vigilia Pentecostes, in quo celebranda est
justi Ordinis sufficiens et abundans fuerit tempus ad prescriptam congregationem, et ad
nem Capituli pro nova electione Diffringentium et Socii, seu Electoris, si in illa determinaverit
voti parte coacto Capituli: et ut R. P. Provinciali cum Diffringente et Electore ibi an
verum Praenuntium: quin necessarium erit, ut ab aliquo interpellaretur, et pro tali
statum congregatione cogenda, cum hoc ad suum munus spectaret, nec ab ipso
simul adunari possent. Quo iuxta tantum potest veritate dictum circa subventionem tunc
nu, et dicarum sequentium, in quarum 17. pro Capitulo Gen. in anno Praenuntialium declarata
in impetu Capituli Provincialis et intermedii modum a Diffringentibus detur socii Pro
eum ad Capitulum Generale, velum a Capitulo eligatur Elector, ut si contingat vacante
Socii Ordinis huius Diffringentis Cap. Generalis: in 18 autem declaratur, quod si electus
Diffringentium, aut Provincia tunc vita finit fuerint, vel non potuerint perire ad Cap.
Generale tunc Diffringentes Cap. Provincialis immediate precedenti huius munera subeant
declaratur d. 2. cap. 4. § 3. in gloria lit. c.

7 Has autem declarationes modo subditore, formam que agendorum circa hanc praescriptam
sunt itaque pro hac sententia pluribus. In communi ex ipa methodo semper servata
actu Capitulum Generale, sub duobus titulis: Denuntiationum, declarationum, Or
num, admonitionum, et sub duobus respectu numeris pro maiori claritate maxime
poterimus sensu collocando ea que ad prescriptos titulos spectant: sub titulo quidem declarata
declarationes septimum sectionum constitutionum, vel amplius partes earum explicationes, prout
nitas in laudata declaratione XVI: nec unquam per praescriptum sub titulo Ordinationum, et
alium precedentem declarationem, licet quandoque aliqua Ordinatione detur ex praescripto
pro executione precedentium declarationum, qualiter datur in laudata Ordinatione Cap. 4. § 10
ad hoc in prescripto Constitutionum datur Capitulum Generale facultas fovendi Ordinationem
dicant donec per similem auctoritatem revocentur, ut pro tempore qualiter praenuntia
que expediunt pro exactione observantia Regulae 1. Aug. et Constitut. circa observantiam
promotionem cultus divini, et studiorum, et bono Regimine. Constitutionem namque non potest
Proutum Generale vel in minimo alterare, nisi revocata forma prescripta in Prescripto, si licet
Capitula Generalia continua, procedentia in primo per medium intercessionem, et secundo
Prouti, ita ut in tertio sortiantur vim constitutionum: aut per Capitulum Generale, iuxta
iuxta formam prescriptam in Cap. 10: a cuius celebratione Patres noviter adeo abhorrent
sane nova constitutiones, immutabunt, ut simile Capitulum potest feluam transire R. P. Praenuntia
quidem celebrari fuisse sub eius succore V. Jordano anni 1228, et 1236, postea autem hoc modum
prescriptum, et non celebratum nisi ut simplex Generale, ut adnotatur in gloria illius cap. 10. lit. a.

¶ Prescripta declaratio gaudet omnibus conditionibus que ex ipa sequuntur, et iuxta
viam exarata declarationis omnium textum loquentium in constitutionibus de hoc prescriptum
ut illi potest recte adferri doctrina Tassinii Cap. Quoniam. De consuet. n. 14, namque quod

ab ea facta, qui a legi conditoribus in habet legem in se habentem essentialiter non desit a
lege declarata: misericordiam erga ~~magis~~ Patres, integrandis Cap Generale Bononia 1725,
qui assensu se in arrogare auctoritatem revocandi hanc declarationem, cum minime potius
sunt alium de sui constitutionum derogare: nam de vera prefata declaratione capient, si
opiniones primo revocantur subterfuge, ut unquam solo reflectent patebit. Precedenti probatur, seu
explendit: Quia cum de hoc primo agitur in constit d. 2. Item cap. 4 §. 3: Item cap. 5 §. 5.
Item cap. 17, suppressa quidem in Cap. Gen. Bononia 1620, eo quod, cum in Cap. Avenion.
1561 facta fuerit via regulari constitutione de celebratione Cap. Gen. de Triennio in triennium
una vice ~~altera~~ alia vice mense, ut patet cap. 8 §. 4, derogam constitutioni de bienniali
aut trienniali, in illo eodem capitulo declarationem fuit prae delevi illud cap. 17, ut patet in
gloria eius, denuo restituit auctoritate Urbani VIII in Cap. Gen. 1620. ~~Item~~ Item sane omnibus in his
locis supponitur tamquam certum, quod tempore, quo celebratur Cap. Provinciali est notitia va
cantis Magistrorum Ordinis ita eliguntur Diffinitores et socii, ut non debet locus novae electioni
electioni. In capitulo autem 17 §. 11 prescribitur quod singulis annis celebrantur Capitula Pro
vincialia, sed non eliguntur Diffinitores et socii nisi in celebrato in illo anno, in quo celebra
ndum est Capitulum Generale. In gloria autem lib. 6, declaratur, quod si Capitulum Generale
ex morte Magistrorum Ordinis vel alia causa non celebratur in illo anno, pro quo in precedenti capi
tulo Gen fuerit inditum, et prescribitur, electus in capitulo Provinciali, in Diffinitorem non potest
vivente alio tali electione deservire: sed oportet aliam electionem in ultimo anno Capituli Gene
ralis celebrandi facere. In cap. autem 4 §. 3. dicitur, quod si Capitulum Provinciale fuerit celebratum,
et in illo electi fuerint Diffinitores et socii, non possunt electi Diffinitores et socii, ~~supra~~
Ordinis, in anno Diffinitorum electi Diffinitores et socii erunt Electores Magistrorum Ordinis: in anno
autem Provincialium, ~~et non possunt electi Diffinitores et socii, supra~~
erat tempus ut eligantur, propter quod iunguntur ~~immediate~~ ^{immediate} Capitulum, ~~immedi~~
mentum ~~de Diffinitores immediate~~ ^{de Diffinitores immediate} ~~precedenti Capitulum Provinciale de electionem~~ ^{precedenti Capitulum Provinciale de electionem}
Magistri Ordinis admittantur, quorum antiquior in Ordine sit Diffinitor. In capite autem
5 §. 9 dicitur, quod in duobus annis Diffinitorum, a maiori parte Capituli Provincialis eligantur Dis
nitores Capituli Generalis, et si a diffinitoris assumitur socii: et §. 9 si in anno in quo celebra
tur Cap. Provinciali in quo fuerint electi Diffinitores, ~~et socii, repetantur a Cap. Generali: qui in~~
sequenti Cap. Provinciali fuerint electi, habeantur Capituli Gen. Diffinitores: ~~si vero nullus alius electus~~
fuerit, ille qui in precedenti Capitulo electus fuerit, legitimus sit Diffinitor: et idem dicitur de
eius sociis. Haec sunt expresse constituta in his capitulis: quorum omnium, si juncuntur et forma
nem sensum coniungamus, non est aliud ab illo, quem clarius exprimit prefata declaratio
XVI quantum ad annum Diffinitorum: et exprimitur in §. 17 quoad annum Provincialium: et in §. 8
quoad casum fortuito contingens. Facta namque, ut potest fieri in singulis capitulis Provincialibus
electione electorum Magistrorum Ordinis pro illis privilegibus fieri, per illas omnes casus contingens
suis occurrunt prudentissime et ad mentem sacrarum constitutionum in prefatis locis. Unde tan
tum tempus non congruat scilicet secundo cap. 17: sed huius erat iam derogatum d. 2 cap. 4 §. 4. dum
dicitur, quod Capitulum Provinciale sine bienniali: ~~et illud §. 3 cap. 4. dum supponitur, quod sunt electi Diffinitores~~
et socii in Capitulum Provinciale, ~~anno in et cap. 5. dum ex restrictione facta Vallis de 1523~~
tollitur ut electi in capitulo Provinciali, in quo non fuit celebratum Capitulum Generale, et
adjudicatur electi in sequenti capitulo Provinciali, usque post duos annos, iuxta prefatum Cap.
7 §. 9. Item autem in sua inscriptione hanc personam commutat, exprimens clarius
ius, quod inerat, ut est proprium declarationis legi, si quidem in omnibus illis supponitur in Pro
vincialium, ut etiam post Provinciali capitulo, aut in ipso celebrato sine notitia vacantis Ma
gistrorum Ordinis potuit eligere diffinitorem et electorem: Quod quia non ita clare apparebat
quantum ad annum Provincialium in illo cap. 3 cap. 4, tunc ideo declarant Patres per de
clarationem 17, per quam prescribitur, quod tunc eligantur elector, qui in casu vacantis Magiste
ri sit diffinitor, et socii electi sit elector: ut non sit locus Diffinitoribus precedentis Capitulo,
qui in casibus declarationis 18, si iuxta declarationes precedenti sit facta electio. Ex alia parte
in illis capitulis non congruat Provinciali ad celebrationem novae electionis Diffinitores et electorem
si congruat vacantis Magistrorum Ordinis, sed ~~si congruat~~ ^{si congruat} ~~indicio secretorum, et eorum precedentis~~
an ad ~~aliquos capitulum~~ ^{aliquos capitulum} ~~quod ex duobus capitulis iuxta duos casus commutatis~~ ^{quod ex duobus capitulis iuxta duos casus commutatis}
potest accedere, quarum circumstantia et ponderatio priorum precedentis relinquuntur. Haec autem omnia
conferuntur prefata declaratio, dum ~~causis Provincialium prae denuo congruunt ad novam electio~~
nem: sed congruuntur ~~aut ab illa superaddere non potest, ex arbitrio Provincialium~~
~~quod si iudicatur non quod in singulis capitulis electores, qui in precedenti electione Magistrorum Ordinis non valent~~
~~eligunt locum casum in quo non sint electi, et dicitur, si tempus supplet, aut non.~~

ma
ze

notia

era lit
git
laga
electio
ordo
ordo

10

dicitur
electio
ordo
ordo

11

electio
ordo
ordo

si suppetar
tempus ad
capitulum cele
brandum, alio
qui sicut se
sed rali congru
pato. Vbi val
de novent, q
non committ
nui iudicio d
ovatum quo
num nomine
suo iure in ego
exponio dela
vix cap Gen gum
nem ad prim
dem causam
intellegi pua
que Magistri
Prouincia) vnde
curam de aben
na septimi in
pedumini cole
brationes Capitu
li, ut in illo sep
tri 3. vidimus
n. 9. quando
non vult electi
sed tum sugges
tu electi nomi
nari, et lum
iudiciu tunc
relinquitur
vtrum, etiam
si non adit
Capitulum inq
dimentum capi
tuli, sed hui
et num esse
deus illud le
cebrare pro
nova electio
ne
12-3° probati

de consilio maioris partii per vota secreta grauiorum Patrum vel Praesentium
Prouinciae, per que in eodem Prouincia, in quibus est numerus Praesentium Prouinciae
vix nominat de iudicio quoddam ad hoc factum in illis Prouincia Prouinciae
101, quod suo iure delectare potuit capitulum generale Romae 1694. Quod merito com
probit primis capitulis promoueri de iudicio Prouinciae, alio talis obsequantia
Lorum, et sicutumque propius recto regimine, ut si admodum seruemus curata per illu
origo, refloreat, necesse est ille ubi optimus Ordo in dicitur antiquis. Quod in primis
V. de Romo Padi et Antonino Cloche, sub quo electo anno 1686, et a rectori aucta Anu
montes inter Illustrissimi Archiepiscopi Campanellani pro Prouincia Calligarum, exposita vna
in causis ordinis celebratum fuit propter capitulum, nec tamen eum aucta typi data in
ad annum 1707, quo tempore dicitur huiusmodi vel fluit magna turpitudine fideles, non
jato, nisi omnino illa veniri et approbari a Capitulo Coy illo anno 1706 Bononia celebr
tas ex auri huiusmodi ex parte manus refectione non fuit non magna accensere auctoritate
deklarationibus 1686 duabus regg, obstant ne delectu, per iungtam ordinationem cap Gen

11
vltis fuisse derogatum.
12 3° probati episcopi ordinatione obiecta. In unum, quia nemo nescit quanta venia
Apostoli episcopi huiusmodi ordini peregrius fuerit Pium Cloche, cui per fluxu domus
a rectori pro Prouincia Hungarorum, vana cum Magistru inuim: incredibile est qd per
Capitulo Generali sub ipso celebrato penultima deklarationis graues factas pro tam vniu neg
tulo Generali, pro iuris aucta Pium Cloche impendat curas = 2° qd vltimus ille de
vihil aliud proferunt, nisi qd inuat de his constitutionum nostrarum. Capitulo autem Gen
vidimus non potest auctoritate immutandi ferre constitutionum.

13
3° ex ipis verbis prefate ordinationis. In eum procedit. Famosi reseruentur
per sanctas Ordinis constitutiones, et capitula generalia precedentia, praesertim vero p
num 1694. declarat 16 et 17 regg. prouincia sub circa electionem legitimam Definito
vel electoris pro quibuscumque iudici Generalibus celebrandi, ad tollendas famen
tates omnes, quod ad occurrentes circumstantias emergere possunt, ut que in omni eu
ter adiunt reseruentur Magistri ordinis electores, ordinariis, quod in quolibet Capitu
tur Definitor, et Elector, iure iouis ad Capitulo Generale; tunc robaddites ex
rationibus; quatenus opus sit: et: iure cap Generale proxime celebrandum sub Pro

14
Cium, tunc Definitorium. Saluo tamen iure de Definitore, eius que Socio. Fren
quebentam Prouinciae. Haec tamen laudata ordinao: ex parte episcopi prouidentiam
in nostris constitutionibus proit declarate sunt per precedentia Capitula Generalia,
cipue per Romanum 1694 in dictis sequis laudatis deklarationibus. Quis ergo non pro
damus Pater in illo Capitulo Bononiam 1725. Quam si parent, volumus derogare nostris
Prouincis ita egerit declaratis graue in illo Cap Gen 1694, aut aliquid ipsi contra
ordinare? Quis potest ex eius tenore satis agere constat, illas deklarations et explicitam
quam formam, quam regulariter requantur Prouincia, tunc obiciunt tamen per illam
tionem, et deklarationes vnae expresse apponit cautelam pro casibus, qui ex conditio
num et variatum circumstantiarum possint accidere. Regularitas quidem non videtur
vca, immo potest videri supervacua praesentis deklaratio; cum tempore quo celebratur

15
Prouinciale regulariter suatur, Capitulo Generale proxime celebrandum iuxta ordinis
d. 2 cap 864 fore determinate Definitorium, aut determinate Prouinciale. Verum qui
phelum electionis Magistri ordinis, ad petitionem Prouincialium non ubi non possunt auct
vna celebrari, nisi conuenitur illo tempore, quo commodum potest ad ipsos conuocari
et ipsi iter arripere. (Foram haec dignitas adeo rara esset Capitula Generalia) et contrargere p
tas breuius ex dispensatione Synodica celebrandi Capitulo Generale ultra electionem
accidere casus in quo in illi Prouincia, non sciretur, an Capitulo Generale comp

16
pro electione Magistri ut Prouincialium, aut Definitorium: Et ita fieri possunt aliq
ponunt contrargere. Quo circa Capitulo Generale, quod omnibus Prouincia praesentat
Casus adhibuit, ad tollendas omnes, quod emergere possunt, de fustiter tunc in illa 17
ne pro anno Prouincialium ita quidem aperte habetur, qd electus electo ut Definitor si contum
Magistri ordinis, et iouis elector. Foram autem, si huiusmodi in ordine conari possit
tu specific non electi, arguendo ex his, quod de Definitoibus Cap Prouincialis dicitur Cap
m. subiectum fuerint in numeris Definitoris et Electoris: sed hoc pro praevenda prouincia
reter aliter tunc Definitor, alio tamquam elector vel iouis. Et ita fieri possunt aliq
vix occurrent viderint, immutandi prout praesentibus deklarationibus. Nec est praevenda
Excepto ad caliam adiecta: Saluo tamen iure de Nam eo illa aduocata illa Heoria vult

15